

Zbliževanje na Balkanu - Roosevelt previdno molči

VODI SE USPEŠNA PROPAGANDA, DA SE ZEDINI V ENO CELOTO VSEH ŠEST BALKANSKIH NARODOV. — BOLGARIJA DELA NAJVEČ OVIRE. — V SPLOŠNEM SO BALKANSKE DRŽAVE MED SEBOJ V PRIJATELJSKIH ODNOSAJIH.

Atene, Grčija. — Že več desetletij je veljal pregovor, da je Balkan kotel, v katerem se skuha in iz katerega skipijo vsi evropski prepri. Zadnja leta pa se čimdalje bolj uvideva, da bi se na Balkanu ne rodilo toliko zdražb, ako bi velike evropske države pustile Balkan pri miru in se ne vmešavale ponovno in ponovno v njega lastne zadeve. Ne samo, da bi se tukaj ne rodili prepri, marveč vladalo da bi med posameznimi balkanskimi državami prijateljstvo in soglasje.

V najnovejšem času so se v vseh balkanskih državah pričeli oglašati idealisti in propagirali združitev vseh šestih držav, Grčije, Albanije, Jugoslavije, Turčije, Rumunije in Bolgarke. O tem se je obširno razpravljalo na nedavni balkanski konferenci, ki se je vršila v Bukarešti na Rumunskem. Gibanje ima zaznamovati znaten napredek. Vse druge balkanske države se v splošnem strinjajo z idejo, izvzemši Bolgarije, ki zahteva, da se mora najprej urediti vprašanje narodnih manjšin, predno se kaj razpravlja o tem združenju. A tudi Bolgarska priznava, da bi taka združitev končala vse mnogobrojne spore, ki se ponovno in ponovno porajajo na balkanskih tleh.

Eden tistih, ki najbolj goreče propagirajo unijo balkanskih držav, je vodja grške stranke agrarcev in delavcev, A. Papandreu. Samo zaradi tega ni ta mož prevzel ministerskega mesta v sedanjem grškem kabinetu, ker se ta ni dosti odločno izrazil, da se zavzema za balkansko združitev. Nedavno je ta goreči mož dejal: "Konferenca v Bukarešti ima zaznamovati velik korak naprej proti uresničitvi unije balkanskega ljudstva. Obžalovanja je vredno, da se bolgarska delegacija ni konference udeležila. Balkanska unija ni samo koristna, marveč naravno potreba. Liga narodov je višja svetovna organizacija. Da pa bo omogočeno Ligi, da izvrši svoje poslanstvo, je potrebno, da sosednje države delujejo roka v roki. Še tem bolj je to potrebno za balkanske države, ki so zvezane med seboj po krvi in kulturi."

Razmerje med posameznimi balkanskimi državami je točasno, izvzemši ponovno Bolgarije, tako prijateljsko v splošnem, da bi ne bilo nikake težave, skleniti omenjeno unijo. Posebno je to razmerje prisrčno med Jugoslavijo in Grčijo, kar se je pokazalo pri nedavnem potresu na Grškem, ko so iz Jugoslavije prihajali darovi za žrtve potresa. Podobno prijateljstvo vlada tudi med Grčijo in Turčijo. Z Rumunijo pa je Jugoslavija itak že zvezana potom male antante. Kakor hitro se torej uredi še vprašanje manjšin, bodo odpravljene vse glavne ovire pri srčnemu zblizanju.

"Amerikanski Slovenec" vodi kampanjo proti depresiji, pomagajte mu!

HOOVER IŠČE POMOČI

Ponovni Hooverjev apel na Roosevelta. — Kakor se čuje, se Roosevelt ne bo odzval.

Washington, D. C. — V svoji poslanici, ko je bila v ponedeljek popoldne prebrana kongresu, je predsednik Hoover omenil, da bo bodočega predsednika Roosevelta prosil za sodelovanje pri reševanju raznih važnih zadev, kakor so vojni dolгови, bodoča svetovna ekonomska konferenca in podobno. Kakor pa govore poročila iz governerske palače države New York, se Roosevelt ne namerava spuščati več v nikake razgovore s Hooverjem. Vztraja na tem, da do svoje inauguracije, do 4. marca, ne opravlja on nikakega federal. urada, in se torej tudi ne mara vmešavati v posle sedanje administracije. Ako bi zdaj pristal na kak predlog Hooverja, zlasti pri ustitvitvi kake nove komisije, bi utegnil biti po svojem nastopu obvezan, da bi sprejel odločitve te komisije, četudi bi se z njimi ne strinjal.

Ob več prilikah pa se je bodoči predsednik izrazil, da se mora smatrati vojni dolgov, razoroževanje in svetovna gospodarska konferenca kot tri različna vprašanja in se morajo torej tudi obdelovati ločeno drugo od drugega. Je sicer možno, da se kje na skrajnem koncu ta tri vprašanja združujejo, vendar je najboljša, da ostanejo pri obravnavah ločena.

GANGSTER PODLEGEL V BORBI

Chicago, Ill. — Vodja ostanka nekdanje slovite Caponejeve armade, 43letni Frank Nitti, je na tem, da podleže ranam, ki jih je zadobil v borbi s policijo, katere je v ponedeljek popoldne napadla shajalske gangsterjeve v petem nadstropju psclopja na 221 No. La Salle Street. Ko je policija stopila v sobo, v kateri je bilo poleg Nittija še šest drugih gangsterjev, je Nitti v naglici vtaknil v usta kosček papirja z namerom, da ga pogoltne. Neki policist je skočil proti njemu, Nitti pa je pognal samokres in ranil policista. Ta je nato oddal na gangsterja tri strele, ki so vsi zadeli in so Nittija podrli na tla. Posrečilo se je policiji dobiti tudi kosček papirja in skušajo zdaj razbrati skrivnostno pisavo na njem.

ODŠKODNINA MEHIKI

Washington, D. C. — V ponedeljek je poslanska zbornica odobrila predlog, da se plača Mehiki \$30.000 v odškodnino za uboj, ki sta ga izvršila v juliju 1931 dva šerifa v Oklahomi nad dvema Mehikancema, od katerih je bil eden sin bivšega mehiškega predsednika Ortiza Rubia. Oba sta bila dijaka na neki ameriški univerzi.

To je zadnja uradna slika, ki kaže predsednika Hooverja z njegovim kabinetom. Še dva meseca in pol in ti morajo biti izginili v pozabljnost. Sedeti v prvi vrsti so sledeči, od leve na desno: Zakladniški tajnik Mills, podpredsednik Curtis, predsednik Hoover, državni tajnik Stimson in vojni tajnik Hurley. Slika je bila vzeta na travniku pred Belo hišo.

NASTOP MALE ANTANTE

Vse tri države bodo v Ženevi nastopale skupno.

Dunaj, Avstrija. — Še tesnejšo zvezo kakor doslej nameravajo skleniti med seboj tri države male antante, Jugoslavija, Čehoslovaška in Rumunija, in sicer vsled vedno bolj naraščajočih sil, ki zahtevajo revizijo mirovnih pogojev. Trdi se celo, da se bodo pri pogajanjih v Ženevi združile te tri države v eno celoto z enim samim uradom, in da bo tak njih skupen nastop odtehtal glas ene vele-sile.

SLEPARSTVA Z ZAVAROVALNINSKO DRUŽBO

Chicago, Ill. — Kakor je bilo že poročano, je prišla prejšnji teden v konkurs znana zavarovalninska družba Illinois Life Ins. Co., pri kateri je bilo 70 tisoč oseb zavarovanih za skupni znesek 150 milijonov dolarjev. Podrobna preiskava avditorjev je zdaj našla, da se je s to družbo na prav hujduški način gospodarilo. Tisti, ki so imeli vodstvo nad njo, so si izposajali velikanske svote denarja iz njene blagajne in dajali za posojila malo, ali ničvredne garancije. Tako si je eden uradnikov družbe izposodil skoraj dva milijona. V kritje za to pa je vložil v družbino blagajno vrednostnih papirjev, vrednih \$35.000. Skupno je bilo družbino premoženje po tržni ceni vredno 28. novembra \$761.000, dočim je bilo v knjigah vpisanega nad 11 milijonov.

V JEČI ZARADI ALIMONIJEV

New York, N. Y. — Neki Umberto Politano sedi v tukajšnji ječi že 2 in pol leti, ker ni mogel plačati svojih ženi alimonijev \$12 na teden. Pretekli teden je napravil priziv, naj ga izpuste na svobodo, da bo lahko kaj za služil in plačal zahtevano svoto, češ, da bo drugače moral do smrti sedeti v ječi, kajti dokler je zaprt ne more poravnati dolga.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

POSILJAJO SE

KRIŽEM SVETA ITALIJA TROŠI DENAR

London, Anglija. — Sam svoj rekord je posekal neki tukajšnji sodnik, ko je v ponedeljek zaslišal neki slučaj glede razporočitve. V dveh minutah je zaslišal dve priči in v tem obdobju časa tudi že dovolil razporočilo. Prejšnji njegov rekord je bil tri in pol minute.

Atene, Grčija. — V četrtek ali petek se prične pred grškim prizivnim sodiščem obravnavati glede izročitve Sama Insulla ameriškim oblastem. In sicer na podlagi obdolžitve poverjenosti in sleparstva.

Ženeva, Švica. — Poseben odbor Lige narodov, obstoječ iz 19 članov, ki je imel nalogo proučiti kitajsko-japonski spor glede Mandžurije, se nikakor ne more zediniti. In tako so sklenili, da se razprava odloži do 16. januarja.

Washington, D. C. — Po poročilu federalnega zdravstvenega urada, sestavljenem iz podatkov iz 89 mest, je bilo v preteklem tednu bolnih na influenco v Ameriki 26.144 oseb, 12.000 več kakor teden prej. V enem tednu jih je umrlo 807.

KRŠITELJI PROHIBICIJE OPROŠČENI

Sacramento, Calif. — Tukajšnji guvernir je podelil pomilostitve 133 jetnikom, ki so bili zaprti na podlagi državnega suhaškega zakona, kateri je v nedeljo popolnoma stopil iz veljave. Med temi izpuščenimi jetniki je šest žensk. Razveljavljeni suhaški zakon je bil sprejet pred desetimi leti. Pri zadnjih volitvah ga je ljudstvo obsodilo.

OBDOJENA TAKTIKA SUHAČEV

Washington, D. C. — Član vrhovnega sodišča Zed. držav so se v ponedeljek odločno izrekli proti umazani taktiki suhaških agentov, ki najprej izvajajo svoje žrtve da jim preskrbijo in prodajo alkoholne pijače in jih na podlagi tega nato aretirajo. Slučaj, ki se je obravnaval, se je dogdil v No. Carolina, in je bil glede njega že štirikrat prej vložen priziv. Sodišče se je izrazilo, da je to višek zlorabe uradne moči, da suhači dobrega dr-

Iz Jugoslavije.

ŽALOSTNE DELAVSKE VESTI: NAD DVESTOTISOČ BREZPOSELNIH DELAVCEV IN PRAV TOLIKO DELAVSKIH DRUŽIN, KI SO V POMANKANJU. — SMRTNA KOSA. — DRUGE NOVICE IN NESREČE.

S kongresa delavskih zbornic

Dne 3. decembra je generalni tajnik Dr. Živko Topalovič v navzočnosti številnih delegatov otvoril kongres delavskih zbornic. Cilj tega kongresa je bil posvečen samo enemu težkemu vprašanju — brezposelnosti, ki visi danes nad celim svetom. — Na ta kongres so poslale zastopnike vse posamezne delavske zbornice, posamezna ministrstva in druge gospodarske ustanove. Referat Dr. Topaloviča o vprašanju brezposelnosti je obsegal celih 64 tiskanih strani, v katerem je zlasti poudarjal, kako organizirati skupno pomoč brezposelnim. Po njegovem izjavljanju posnamemo, da je v Jugoslaviji že 200.000 brezposelnih delavcev, katerim je treba istotako pristeti še 200.000 delavskih družin na deželi. Velike so skrbi, kako prehraniti to veliko brezposelno armado vse dotlej, dokler ji ne bo omogočeno, da si z delom zasluži svoj kruh. Izjavljal je tudi, da se za brezposelne v mestih in industrijskih krajih veliko stori, tam veliko pomagajo razne ljudske kuhinje in socialne ustanove. Popolnoma osamemu sebi je po prepuščen osiroteli poljedelec, ki, če pojde še tako naprej, ne bo trpel samo pomanjkanje, ampak bo v resnici stradal. — Tem ljudem, ki niso po lastni krivdi prišli v ta položaj, bodo pomagali na ta način, da bodo ustanovili v posameznih občinah posebne žitne fonde, kamor bodo dajali premožnejši posestniki določene količine žita, koruze, pšenice itd., da bi ti vsaj preživeli sebe in svoje družine.

Žalosten praznik sv. Miklavža

Z dnem 5. decembra poročajo iz Ljubljane, da je vodstvo kemične tovarne v Mostah pri Ljubljani odpovedalo delo vsemu svojemu delavstvu. To se pravi, da je z dnem 7. decembra ob delo in zaslužek 150 delavcev. Z družinami vred je zopet na potu stradanja 600 ljudi, ki število stradalajočih pomnože.

Spomin nadškofa Dr. Sedeja

V ljubljanski stolnici se je na pobudo hvaležnih Primorcev vršila v nedeljo, 4. decembra, služba božja. S tem so hoteli Primorci pokazati vsemu svetu, kaj jim je bil goriški nadškof Dr. Sedej in kako časte njegov spomin.

Dva požara

Dne 3. dec. ob 3. uri zjutraj je v Polhovem gradcu zbudil plat zvona ljudi iz spanja in jih klical na pomoč bližnjemu. Gorelo je namreč pri posestniku Grumu, kjer je tudi vse zgorelo. Nihče ne more vedeti, kako je ogenj nastal. Poleg nesreče, ki je zadela družino, je še to, da niso bili zavarovani in tako so na zimo brez strehe in

popolnoma brez sredstev. — V Zalem logu pri Železnikih, tako poročajo iz Ptuj, je gorela krma na hlevu posestnika Alojzija Medževca. Ker je hlev, skedenj in hiša vse pod eno streho, je bilo kmalu vse v ognju, ki je poslopje uničil.

Smrtna kosa

V Belgiji je umrl rojak Anton Kokotec, rudar, doma iz Lokavca pri Laškem. — V Ljubljani je umrl Jernej Sojer, sprevodnik državne železnice. — V Gradišču pri Ljubljani je umrla Uršula Marija Kokalj-Terškan. — V Prigorici pri Dolenji vasi je umrl Janez Starč, zidar.

Huda nesreča

Anton Nose, posestnik iz Komenj, je vozil domov steljo. Na nesrečo se je nanj prevrnil poln težak voz steje in ga pod seboj pokopal. Zlomljeni ima obe nogi in druge nevarne notranje poškodbe, radi česar so ga spravili v ljubljansko bolnico.

Drzen vlom

V škofjeloško mestno klavnico je bilo, kakor poročajo, pred kratkim vlomljeno. Vlomilci so bili trije, katere je videl neki vojak, ki ni mislil, da se hočejo polastiti tuje lastnine, nego se je bal, da napadejo njega.

Sv. Anton nad Rocnom pod Šmarno goro

Pri kapelici nad Rocnom pod Šmarno goro so ustanovili frančiškani vzgojni zavod. Kapelica sv. Antona je pa tako majhna, da komaj zadostuje za samostansko družino. Na željo bližnjih, da se bodo mogli udeleževati službe božje ob nedeljah in praznikih, bodo kapelico povečali. V ta namen že nabirajo darove.

Nevarna deska

Na Glaserjevi žagi v Rušah je delavcu Založniku z visokega sklada priletela ostra deska in ga zadela s tako močjo v trebuh, da so ga morali takoj odpeljati v bolnico, kjer so mu z operacijo komaj rešili življenje.

Nesreča v kamnolomu

V granitnem kamnolomu v Ribnici na Pohorju je s hriba priletela pol stota težka skala in zadela delavca Ignaca Tomažiča naravnost v nogo, katero mu je zmečkala.

Roparji prežijo na ljudi

Iz Ptuj poročajo: Ko se je zidar Matevž Vindiš iz Pleterja vozil na kolesu od Sv. Lovrenca na Dravskem polju proti domu, ga je sredi poti ustavil neznan razbojnik, ga vrgel na tla in mu pobral denar v znesku skoro enega tisočaka.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

O bodočih vojnah

Bivši angleški ministrski predsednik Baldwin je imel v razorožitvenem odboru spodnje zbornice velik govor, v katerem je opisal strahote bodoče vojne. Govor je napravil izreden utis na navzoče, odlikuje ga brezobzirnost razkritja sedanjih vojne tehnik.

Vprašanje bodoče vojne sem proučeval dolgo kot predsednik odbora za brambo države. Pa saj je to vprašanje v tesni zvezi s srečo ali poginom človeštva. Svet trpi na neuteleljivi bojazni in na pomankanju zaupanja. V vseh dosedanjih vojnah civilno prebivalstvo ni bilo neposredno prizadeto. Res je, da je tudi civilno prebivalstvo moralo čisto hudo stradati, da so matere obiskovale smrt svojih mož in očetov svojih otrok, a neposredne nevarnosti za civilno prebivalstvo ni bilo. Sedaj pa je položaj docela izpremenjen. Vse prebivalstvo bo izpostavljeno strahu, da ga lahko sredi dela ali spanja doleti smrt iz zraka. Svet nima pojma o hitrosti, s katero se bo bojevalo v bodoči vojni, ko bodo vojske razpolagale poleg morja tudi z zračnim prostorom. Hitrost napada z zraka je primerljana s hitrostjo napada na kopnem v enakem razmerju kot hitrost modernega dirkalnega avtomobila s hitrostjo starokopitne kočije. V bodoči vojni bo mogoče vsako mesto, ki leži v območju kakega vojnega letališča, že v prvih petih minutah po napovedi vojne obsuti z bombami kakor toča. Vprašanje je le, čigavo moralo bo tako otvoritveno bombardiranje najprvo omajalo. Po mojem mnenju je najbolje, da zve poslednji mož z ulice, da je na svetni ni šile, ki bi mogla preprečiti tako bombardiranje. Edina obramba proti takim napadom bodo protinapadi, da bo vsak skušal biti hitrejši od sovražnika in bo na sovražnem ozemlju pomiril več otrok in žensk.

Vsi mednarodni sporazumi in vsi protokoli ne bodo mogli odvrniti vojnočelnih se držav od uporabe zračnega orožja. Pri sedanjem položaju v svetu bi vsaka vlada zagrešila naravnost zločin, če bi opustila potrebne priprave za svojo obrambo. Pomisliti je treba, da je tehnika zračne vojne šele v povojih in da je nadaljni razvoj za enkrat še nedogleden. Čim bolj sem proučeval to vprašanje, tem bolj sem prišel do prepričanja, da so vsa naša prizadevanja brezuspešna. Vse razprave v Ženevi o zmanjšanju zračnega brodivoja, o prepovedi bombardiranja civilnega prebivalstva in vse ostale razprave se mi zde le nepotrebna potratna časa, ki morajo spraviti človeka v obup. Prepoved bombardiranja civilnega prebivalstva je tako dolgo neizvedljiva, dokler bo sploh obstajalo bombardiranje. In dokler se bodo vršile razorožitvene razprave kot dosedaj, bodo vsi znanstveni eksperimenti usmerjeni na to, kako sestaviti bombe, ki ne bodo večje od oreha, pa bodo imele strahovit učinek. V zadnji svetovni vojni so bile cele pokrajine zaposlene z izdelovanjem municije. V bodoči vojni bodo te pokrajine igrale vlogo, kakršne še niso v nobeni dosedanj vojni. Za sovražnika bo torej predvsem važno, da uniči te pokrajine. Dokler se ne bo našlo zadostno protiorožje proti bombardiranju, tako dolgo se človeštvo temu sredstvu ne bo odreklo. Za svet bi bilo mnogo bolje, če bi se ljudje nikdar ne bili učili uporabljati letala. Baldwin je zaključil svoj govor s pozivom na mladino, naj posveti vse svoje sile ohranitvi in ojačanju miru, kajti bodoča vojna ne bo nikomur prizanesla. Bodoča vojna bo tako strašna, da bo uničila vse civilizacijo.

Besede o grozotah bodoče svetovne vojne, govorne po

znamenitem državniku svetovnega slovesa! V svoji odkritosrčnosti naravnost brezobzirne in krute! Da ubogo in zaslepljeno človeštvo končno spozna to nevarno igranje, s katero se hoče poigravati. Ob Baldwinovem govoru nam pridejo na misel besede znamenitega Francoza Pierre l'Ermite, ki pravi v nekem francoskem mesečniku: Kako strašen bo pogled na človeka, ki se bo skrival pred strupenimi pišmi s plinsko masko, katere velike oči tako močno sliči očesu mrtvaške glave! In tedaj bo srečna tista mala kočica, oddaljena od prometnega središča in v svoji samoti naslonjena le na mali zeleni hriček. Tedaj bo dobro ljudem zunaj na deželi, ljudem v zakotnih gorskih krajih.

Dobro je, da se govori tudi o tovrstni bodočnosti. Da najde ob vsej tej grozoti in strahoti nove svetovne vojne vsa naša srca tista misel ljubezni in bratstva odprto pot. Če se svet ne bo hotel razrešiti iz rok sebične in samoljubne misli, iz svobodne volje, bo to storil prisiljen in kaznovan!

NEKOLIKO SPOMINOV

Pueblo, Colo.

Ker bo na letošnji božič ravno petindvajset let, kar mi je umrla moja draga mati, menda ne bo nihče zameril, če ji napišem par vrstic v spomin. — Čeravno je od njene smrti, kakor sem že omenila, 25 let, je vendar nisem pozabila. Vedno mi je njen sladki obraz pred očmi in še vedno jo slišim, kako me je učila tako razne molitve, kakor druga dela in opravila. Njena beseda je bila prva, ki sem jo zjutraj slišala, in zadnja zvečer, ko sem šla k počitku. Kolikokrat vse hodile skupno na polje po raznih deht in vselej me je celo pot učila, ravnotako tudi pri delu. Nikdar je nisem videla jezne in tudi to rečem, da ni nikamor šla brez sv. rožnega venca, katerega je tudi prebivala in molila. Kakor lepo je živela, tako lepo je tudi umrla in sicer ravno na božični dan pred 25 leti, ravno na nedeljo, ker je bil tudi takrat božični dan na nedeljo. — Pravijo, da bolnik pred smrtjo le s postelje sili, tako je bila tudi moja mati.

Na sveti večer popoldne okoli 4. ure je zaželela, da bi šla malo v vežo. Spolnili smo ji željo. Ko smo jo zopet pripeljali nazaj v hišo, si je zaželela še skozi okno pogledati. Tudi to željo smo ji izpolnili. — Kakor veste, je pa v starem kraju navada, da na predvečer ob sobotah in pred prazniki slovensko zvonijo delopust in pred velikimi prazniki še posebno slovesno pritkavajo. To pritkavanje si je še enkrat zaželela slišati. Slišala ga je in celo iz štirih vasi so se oglašali zvonovi. V srcu vsa vesela je še rekla: "O blažen zvonovi, kako milo pojo." — Spravili smo jo zopet nazaj v posteljo in se zbrali vsi okoli nje ter pričeli jokati. Tožila nas je: "Saj ne bom umrla in vsi ste zbrani okoli mene, razen enega, ki je tam v daljni Ameriki in Bog ve, kako mu je...". In potočila se ji je solza iz oči po bolnem licu ter kmalu nato izdihnila.

Tako, vidite dragi bralci, ljubiti mati. Še na zadnjo uro misli

na svoje otroke, in tako bomo umirale tudi me. — Koliko je pa takih otrok, ki se spominjajo te vroče materine ljubezni? — Morda je ta in oni, kateremu mati še v domovini živi in morda celo v potrebi; ali se je kdo spominja? Morda je tudi že umrla, pa se jo je istotako morda že pozabilo. Nihče, dragi bralci, ne more mater preceniti in povedati, koliko je vredna. — Mogoče bo katere mojih nekdanjih prijateljic brala ta moj dopis, saj smo menda po celem svetu raztresene in vsaka je dobila po možu drugo ime. Moje prvo ime je bilo Johana Skofca, vas Ratje, fara Hinje. — Po zdrav in vesele praznike ter srečno novo leto vsem naročnikom in bralcem Am. Slovenca.

J. Starcer.

RAZNO IZ PULLMANA

Pullman, Ill.

Skorč menda nikoli se nihče ne oglašajo iz naše naselbine. Od vsepovsod se oglašajo dopisniki in poročajo razne novice, poročajo o slabih casih, le od tu se nobeden ne zgane, da bi kaj napisal. — Ker sem bil dne 8. decembra povabljen na Surprise party, ki je bil pripravljen za 24letni rojstni dan Johna Bokala, kamor smo vsi dobrodošli, naj mi bo dovoljeno to stvar malo popisati. — Ze zvečer so Johna, ki ni nič slutil, kaj se pripravlja, nekam ven odpeljali. Mrs. Bokal je namreč vse tako na tihem delala, da ni John nič vedel, kaj se bo ta večer zgodilo. Ko sem prišel omenjeni večer tja v dobri veri, da bom prvi, ker imam že tako navado, da sem pri takih stvarih bolj med prvimi, ob začetku, a med zadnjimi, ko se vse odpravlja domov. Na svojo začudenje sem pa opazil, da me je Mrs. Tisol že bitala, ker je bila tam pred menoj. Bila je namreč ona ta večer kuhinjska gospodinja, kateri je pomagala nositi na mizo Miss Mary Kusar. — Vse je šlo lepo v redu, jaz sem jih pa opazoval, kako vse to pripravljajo. Kmalu nato pride za menoj Mr. Tome, ki je tudi mislil, da bo ta prvi, pa

sem ga že jaz prehitel. Tako so prihajali eden za drugim, da se nas je nabralo lepo število, ki smo hišo napolnili. — Ko pride Mr. Stanko Tisol in njegova žena, že zakriči njegova žena Rozzi, da je mislila, da bodo oni prvi, pa smo jih že drugi prehiteli. Tako je bilo, vsak je mislil, da bo prvi, a se je skoro vsak v svojih mislih goljufal, kar ni pa prav nič slabo vplivalo na veselo razpoloženje. Iz Jolietta so pa prišli Mr. Joe Zdraleovih in njegova mati, ki živijo na 804 Theodor St., Lockport, Ill. Tam se delajo prave domače klobase, krvavice in mesene. Takih menda nikjer ne delajo, bolj jih pa prav gotovo ne. Tudi ta večer smo bili tako srečni, da smo jih imeli priliko okusiti, ker so jih prinesli s seboj več kladrov. Boy, zares so bile dobre. Le tako naprej s to domačo delikateso, pa bodo vse šle. Omeniti moram tudi, da jih namreč tudi prodajajo in kateri jih v resnici želi, sedaj ve, kam se obrniti. Rečem, da se nihče ne bo kesal. — Ko so pripeljali zopet domov današnjega slavljenca Johna Bokala, mu je vse zakričalo v pozdrav. On je pa z začudenjem in presenečenjem ogledoval, kaj se je vse zgodilo doma med tem časom, ko je bil on odsoten. Zares, prav lep "birthday cake" je bil na mizi, pa tudi cvetice in razni darovi, katere so mu prinesli njegovi gostitelji in prijatelji k njegovemu 24. rojstnemu dnevu, katerega je dočakal, čeravno ne popolnoma pri najboljšem zdravju. Bog pač za vsakega že prav poskrbi in mu da zdravje ali pa ne, kakor v svoji neskončni modrosti ve, da je prav. Vsi zbrani smo Johnu zaklicali "na mnoga leta!"

Leto gre proti koncu, zima pa pritiska, da je živo srebro že pod ničlo, kakor je pod ničlo tudi vse delo. Upamo pač, da se bo, kar se tiče dela, v prihodnjem letu vendar že obrnilo na boljše. — Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem naročnikom in bralcem Amer. Slovenca.

Eden, ki je bil zraven.

LASALLSKE ŽENE VABIJO NA BUNCO PARTY

La Salle, Ill.

Društvo Kršč. žena in mater priredi na Štefanov dan, to je 26. decembra ob 8. uri zvečer v dvorani sv. Roka na Šesti cesti Bunco party. — Vse članice, kakor tudi drugi rojaki in rojakinje ste prav prijazno vabljene k tej prijetni zabavi, katere čisti dobiček je namenjen cerkvi. V tem namenu namreč, da cerkvi pomaga, to društvo obstoji in deluje. — Vsi vemo, da so slabi časi, vendar storimo kolikor nam je mogoče v ta plemeniti namen.

Odbor društva Kršč. žena in mater prosi vse članice, da pridejo na redno sejo, katere bo dne 26. decembra na Štefanov dan in sicer popoldne ob 1. uri. Seja je zelo važna, zato odbor upa in tudi želi, da se te seje

vse udeležite. — Na zadnji seji meseca novembra je bilo sklenjeno, da pristopimo k skupnemu sv. obhajilu na sveti božični dan zjutraj pri prvi sv. maši. Želeli je, da se vse udeležite, da nas bo lepo in častno število zastopanih pri angelski mizi. — Vsem krščanskim ženam in materam voščim prav vesele božične praznike, da bi jih praznovala zdrave in zadovoljne. Enako želim tudi prav srečno in zadovoljno novo leto.

J. Bruder, tajnica.

SMRT ROJAKINJE

Ely, Minn.

Dne 11. decembra je v Greeney, Minn., preminula rojkinja Virant v starosti 63 let. Celih pet let je bolehal in je vse to dolgo trpljenje voljno prenašala. Nedolgo pred svojo smrtjo je preljela sv. popotnico in se kmalu nato poslovila od svojega soproga Louisa in svojih štirih hčera, izmed katerih so tri omoženci: Mrs. Berko, Mrs. Jakše, Mrs. Labernik in Miss Frances Virant. Telesne ostanki pokopane v pogrebni zavod Merhar & Champa dne 12. decembra prepeljal na Ely v stanovanje Mr. Franka Viranta, odkoder se je naslednji dan pomikal sprevoz v cerkev sv. Antona, kjer je Rev. Mihelčič opravil za pokojno sv. mašo. Po končanih cerkvenih obredih in molitvah smo pokojno spremili na pokopališče v družbi številnih sorodnikov, prijateljev in znancev ter jo položili v hladni grob. Žalostno je bilo slovo žalujočih za pokojno, ko so ji klicali "mama, kam greš?" — Žalujočim naše sožalje, pokojni pa želimo večni mir.

Jernejčan.

TO IN ONO

KAKO BO LETO 1950

Zanimivo je, da zdaj niso več utopisti in avtorji fantastičnih romanov tisti, ki nam pripovedujejo, kako bo na svetu v prihodnjih desetletjih. Mesto utopistov so zavzeli učenjaki in profesorji, ki skrbno proučujejo razvoj sveta v preteklih letih in iz tega sklepajo, kakšna bo bodočnost. Angleški učenjak in izumitelj prof. M. Low pravi:

"Ko sem pred 30. leti trdil, da bomo telefonirali iz Londona v Ameriko, so mi odgovarjali, da taki črteži niso mogoči. Brezžična telegrafija, radio, letala, vse to se je zdelo našim očetom čudežno. Leta 1950 bo Mr. Brown v Londonu govoril telefonično v Ameriko tako dobro in lahko, kakor govori s svojim prijateljem v mestu. Skoro v vsaki hiši bo aparat, ki bo omogočal gledanje na daljavo.

Človek bodočnosti se bo lečil med spanjem električno, da bo povečal svoje življenjske moči. Živel bo v umetni svetlobi, ki bo prijetna in poceni. Pri zidanju hiš ne bo treba več ozirati na sonce. Tudi položaj se bo zboljšal. Malokatera bo kuhar-

la doma, gospodinjje bodo naročale jedi večinoma telefonično iz restavracij. Kakor zdaj avto, tako bo stalo pred hišo letalo in izlet v indijo, Ameriko ali kamorkoli bo tako prijeten, kakor je zdaj vožnja po železnici v najbližje kraje. Upam, da se bodo v 20 letih tudi narodi spoznavali glede enotnega jezika. — Pojavile se bodo tudi živčne bolezni, kajti naši čuti bodo vedno ostrejši in trušče velemest bo lekrat znosen, če bomo nosili na ušesih zaščitne poklopce.

ČUDNO ZDRAVILO

Iz Kathe v severni Birmi poročajo o neki ženi, ki se je na čuden način žrtvovala za svojega moža. Mož, Kitajec, je zbolel in nič mu ni pomagalo. Tedaj se je žena spomnila starejšega kitajskega recepta, ki se kmalu nato poslovila od svojega soproga Louisa in svojih štirih hčera, izmed katerih so tri omoženci: Mrs. Berko, Mrs. Jakše, Mrs. Labernik in Miss Frances Virant. Telesne ostanki pokopane v pogrebni zavod Merhar & Champa dne 12. decembra prepeljal na Ely v stanovanje Mr. Franka Viranta, odkoder se je naslednji dan pomikal sprevoz v cerkev sv. Antona, kjer je Rev. Mihelčič opravil za pokojno sv. mašo. Po končanih cerkvenih obredih in molitvah smo pokojno spremili na pokopališče v družbi številnih sorodnikov, prijateljev in znancev ter jo položili v hladni grob. Žalostno je bilo slovo žalujočih za pokojno, ko so ji klicali "mama, kam greš?" — Žalujočim naše sožalje, pokojni pa želimo večni mir.

STOLETNA TERJATEV

Varšavski listi pišejo, da tožita dva rabinca, prvi z Gore Kalvarije, drugi iz Koka, poljsko državo oziroma mesto Varšavo in zahtevajo od nje poslopje Velikega gledališča, varšavski magistrat in še neko palačo. Tožitelja se opirata na dejstvo, da je l. 1831 med poljsko vstajo židovski bankir Mojzes Lipschytz posodil vstašem 100,000 goldinarjev. Ta denar je posodil na hipoteko, katero predstavljajo imenovana poslopja. Oba rabinca sta direktna potomca bankirja Lipschytza in zahtevata, da se ta denarna zadeva dokončno uredi.

"Dokler imamo svoj list, smo močni in druge narodnosti nas norajo spoštovati, češ, ti-le Slovenci pa res niso kar tako. Svoj list imajo. Čast jim!"—Rev. J. Černe.

BLAZNIKOVE

Pratike

ZA LETO 1933

smo prejeli te dni in jih že razpošiljamo. Pratika stane

20c

s poštnino vred.

Razpečevalcem, ki jih naroče najmanj en ducat, dobje poseben popust.

Naročila je poslati na:
Knjigarna Amer. Slovenec
1849 W. 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

TARZAN GRE PO ZLATO V OPAR.

(98)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Gorile so se hitro podale v svoje običajno življenje. Začele so si iskati živež semintja po džungli. Tarzan in Wesper, pa sta se hitro oddaljila v smer na iskanje Tarzanove žene Ivana. Komaj sta bila oddaljena od goril kake dve miljii sta začela gromovito rjovenje leva. Tarzan ni temu rjovenju posvečal nobene pozornosti, dokler ni od iste smeri zaslišal tudi strel. Nato so sledili še drugi strel, kakor tudi vpitje ljudi, rezgetanje konj, itd.

Vsemu temu je nenkrat sledilo močno rjovenje več levov. "Nekdo mora biti tamkaj v nevarnosti," reče Tarzan. "Morda so našli prijatelji, takej moramo tja." — "Morda je tamkaj celo vaša žena," odgovori Wesper, kateri je vse skozi premišljeval, kako bi se rešil Tarzana, da bi pobegnil z dragulji. Pri tej besedi se Tarzan stres, kakor bi ga kdo švknil z bičem: "Moj Bog!" vzklizne, "ako je ona tamkaj in levi nas akakujejo. Šrašno mora biti!"

"Ostanite tukaj," zapove Wesperju, "jaz se vrnem po vas!" V istem momentu se zavihtli liki risa na visoko drevo in začne dirjati proti smrti, odkjer je prihajal dotični rum in rjovenje levov. Wesper je gledal za njim in na njegovih ustnicah se je pojavil plemeniti nasmeh, govoril sam seboj: "Ostanem naj tukaj, da se vrneš, počakati, da mi vrneš dragulje. Ne laži! Z Bogom gospodine prijatelji!" Zdal se je Wesper hitro izgubil v goste džunglo, da pobegne...

Ko je Tarzan pridrel po drevju na lice mesta, kjer je vladalo levi rjovenje, je takoj videl, da se tamkaj dogajajo strahote. Vedel je, da so vsi ljudje tamkaj v smrtni nevarnosti. Nekaj časa kroži okrog in ko je obstal na neki debeli veji je zagledal prizor. K debeli se je stiskala od groze navdana ženska, nekaj čevljev od nje pa je ravno rjovel lev tur se pripravljaj, da se zakadi v njo in jo raztrga. Prizor, ki ga ni pričakoval...

DENARNE POŠILJATVE

pošiljamo v stari kraj zanesljivo in točno brez vsakega odbitka, po dnevnem kursu, v dinarjih, lirah in dolarjih. Denar prinese poštar direktno na dom prejemnikov. Včera smo računali:

V JUGOSLAVIJO:	V ITALIJO:
100 Din \$ 1.95	100 Lir \$ 5.70
300 Din \$ 5.80	200 Lir \$ 11.20
500 Din \$ 8.25	300 Lir \$ 16.40
1000 Din \$ 16.25	500 Lir \$ 26.75
5000 Din \$ 79.00	1000 Lir \$ 52.50

Na željo pošiljamo tudi, da prejmejo prejemniki v starem kraju izplačilo v ameriških dolarjih.

John Jerich

1849 WEST 22ND STREET, CHICAGO, ILL.

Kampanja

Mesec dni je minulo, odkar je razpisana kampanja za hranjenje slovenskega katoliškega dnevnika med nami. Mnogi so že spregovorili o kampanji svojo besedo in še mnogi bodo. Vsi odmevi se zlivajo v en sam povdarjajoči akord: DNEVNIK MORA OSTATI! DNEVNIK JE NAM POTREBEN!

Prav je, da bodrimo eden drugega s pisano besedo v listu, da tako razgibamo zanimanje do dnevnika. Toda pozabiti pri tem pa ne smemo, da s samimi besedami dnevnik ne bo rešen. Ako si hočemo list kot dnevnik ohraniti, moramo mu pridobiti nove naročnike, obnavljati moramo naročnino točno, priporocati moramo list oglaševalcem, to so končno tista glavna sredstva, ki nam bodo ohranila list, pa nič drugega.

Navada je, da ta ali oni bere navdušene članke o katoliškem tisku. Momentno je sam navdušen, rekoč: dobro se dajejo, ta pa ta bo zmagal, itd. Sam pa navadno, kakor hitro časopis odloži, tudi na kampanjo pozabi. Posledice so, da se trudijo in delajo potem le nekateri, drugi pa malo ali nič ne store v kampanjah.

V resnem, kritičnem času, kakor smo baš v tej dobi, je treba vsesplošnega sodelovanja. Prav vsak naročnik, prijatelj in somišljenik katoliškega dnevnika bi moral storiti vsaj nekaj v tej kampanji. In nekaj, kar more, tudi vsak lahko stori. Posledice bi bile velik uspeh te kampanje. Ako pa bomo cincali in odlašali, objokovali naše hude čase itd., potem bo izid kampanje klavrn in posledice bodo, da zna nam vsem prijubljen slovenski katoliški dnevnik jenjati. Potem, ko bo prepozno, ko nas bodo nasprotniki zasmejevali in obkladali z zaspenci itd., bomo šele spoznali, da smo res spali, ko je bil čas, da bi vsi brez razlike resno delali za ohranjenje katoliškega dnevnika med nami.

Zato pa, dragi naročniki in vsi prijatelji in somišljeniki slovenskega katol. dnevnika, na delo sedaj, ko je čas. Zdaj je čas, da storimo, kar se storiti da. In to vsi, ne samo nekateri! Smo v dobi božičnih praznikov. Bolj kot kedaj v drugi dobi ljudje eden drugega obiskujejo v praznikih. Opozorjajte svoje sorodnike in prijatelje na katoliški list "Amerikanski Slovenec". Nagovarjajte jih in pridobite jih, da se naroče na list. Le, če bomo tako vsi skupaj prišli, bomo rešili edini slovenski katoliški dnevnik v Ameriki.

Od zadnjega tedna smo prejeli naslednje odzive:

Iz Willarda, Wis., nam piše naš znan sotrudnik in navdušeni zastopnik Mr. Frank Perovšek:

"Priloženo pošiljam enega novega in štiri stare naročnike. Predzadnji teden pa tri stare. S tem novim sem sedaj upravičen nominirati popularnega kandidata in to tudi storim. Nominiram našega navdušenega delavca za list "Amerikanski Slovenec", REV. JAMES CHERNETA, slovenskega župnika v Sheboygan, Wis., kateri v svojih člankih vedno bodri naročnike k vztrajnosti in zvestobi do našega katoliškega dnevnika v teh kritičnih časih depresije.

Torej vsi na delo, zlasti še Sheboygan in Milwaukee ter kot hvaležno priznanje za njegov trud poklonimo č. g. Chernetu naše glasove.—Frank Perovšek, zastopnik."

—Veleč. g. J. Černe dobi s tem 600 glasov.

—Veleč. g. B. Winkler je prejel od neke na njeno željo neimenovane agitatorice 2 nova in 26 starih naročnin, kar znaša 1655 glasov. Dalje mu poklanja čikaški zastopnik g. Jože Tajfar nadaljnje 1 novo in 11 starih naročnin, kar znese 657 glasov. Skupaj od obeh 2312 glasov.

—Veleč. g. A. Gnidovec je prejel od Mrs. Ursule Ivšek 1 novo in 1 staro naročnino, kar znese 440 glasov.

—Veleč. g. Ciril Zupan je prejel od g. J. Lipersich iz Rockvale 1 novo naročnino, kar znese 400 glasov.

—Veleč. g. Odilo Hajnskec je prejel od g. S. Potočnika 1 novo in 4 stare naročnine, kar znese 560 glasov.

—Od g. Frank Lauricha iz Chisholma, Minn., smo prejeli 1 staro naročnino, kar znese skupaj 213 glasov. Gosp. Laurich neminira za popularnega kandidata VELEČ. G. DEKANA MATIJA ŠAVSA iz Shakopee, Minn., in ga takole predstavi:

"Ko prebiram list "Amer. Slovenec", vidim, da so se začeli oglašati kandidati od vseh strani iz različnih držav. Tako je začela biti kampanja res zanimiva za ohranjenje lista A. S. Vse to gibanje me jako veseli. Da bo še več zanimanja in v korist listu, pridem tudi jaz na plan in se drzmem nominirati za državo Minnesota po vsej slovenski Ameriki poznane delavca za katoliško časopisje, to je VELEČ. G. DEKANA MATIJA ŠAVSA v Shakopee, Minn. Naj bo to nekaj oddle za vso Minnesota: Zganimo se! kakor tudi vse naselbine po Ameriki! Da, zganimo se in ne dopustimo, da bi naš pionir Amer. Slovenec nehal izhajati. Pojdimo vsi na delo z generalom na čelu, Rev. M. Šavsom! Naprej, slovenska zavednost! Naprej, da ohranimo, kar smo si ameriški Slovenci s tako težavo spravili na noge, namreč naš ljubljani katoliški dnevnik "Amer. Slovenec"!—Frank Laurich.

KAKO STOJE ŠANSE MED KANDIDATI?

Rev. P. B. Winkler, Lemont, Ill., 4 nove in 46 starih naročnin.....3094 glasov
Rev. A. Gnidovec, Rock Springs, Wyo., 5 novih, 7 starih.....2525 "
Rev. O. Hajnskec, Detroit, Mich., 5 nove, 7 starih.....1480 "

Rev. C. Zupan, Pueblo, Colo., 2 nove, 7 starih.....930 "
Rev. J. Černe, Sheboygan, Wis., 1 nov, 4 stare.....600 "
Mr. A. Štrukel, La Salle, Ill., 1 nov, 10 starih.....465 "
Very Rev. M. Sava, Shakopee, Minn., 1 novo, 1 staro.....213 "

—Kakor razvidno, načeluje za Božič kontestni listi veleč. g. P. Benvenut Winkler iz Lemonta. Kdo bo na čelu liste za Novo leto?

Come on! Naredimo kampanjo živahno, kakor se ni bila nobena doslej! Vsak nekaj naredi in veliko bo storjenega.

Še enkrat ponovno opozarjamo in vabimo vse naselbine v kontestne volitve. Priglasite svoje kandidate! Nabirajte nove naročnike!

Vsak, ki pošilja naročnino, naj tudi voli. Pripomnite, komu želite oddati svoje glasove. Ne pozabite tega!

Kdo bo prihodnjič na vrhu liste!

PREČITAJTE VEČKRAT TOČNO KONTESTNA PRAVILA. NE POZABITE PRAVILA, DA VSAK POSLANI DOLAR ZA NOVE NAROČNIKE ŠTEJE 100 GLASOV IN VSAK POSLANI DOLAR ZA STARE NAROČNIKE LE 10 GLASOV. ZATO NABIRAJTE NOVE NAROČNINE!

SLOVANSKI BOŽIČ

(Konec.)

"Za strmo goro, za bistro vodo stoji temni gozd. V tem gozdu gori velik ogenj. Okoli ognja na hrastovih klopeh posedajo ljudje. Na sredi je stavec. On brusi svoj ostri nož in hoče zaklati kozla. Na ognju vre velik kotel. Vsi pojejo in koledujejo: "Oj, Koleda, oj, Koleda, ti prihajaš na božičen večer."

Božične igre

Važen del ruskega koledovanja tvorijo tzv. "vertep" t. j. jama (betlehemski hlev), posebno božično marionetno gledališče. Ohranjen je poleg Ukrajine v Sibiriji, kamor je nedvomno dospel pod Petrom Velikim z ukrajinskimi škofi vred. Predstava ima značaj srednjeveških verskih intermedij, kakor so jih vpeljali na Poljskem uči zavodi Jezusovega reda, in tudi v jaskovnem oziru beleži jako malo vplivov sedanje velikorušine. Petje in gosli naznanjajo prihod pastirjev in treh kraljev v Betlehem. Kralj David s krono na glavi z gusli slavi Kristusovo rojstvo. Nato sporoči angel Jožefu o nevarnosti, in sledi beg v Egipt. Gledalci se jočejo, ko vidijo klanje nedolžnih otrok in slišijo ihtenje Rahele. Zato se odključuje naslednji prizori po robatom komizmu. Smrt s koso ob glavi Herodeža, ki zaman skače po odru. Rdeči in črni hudiči ga vlečejo v pekel in vržejo v odprto zmajjevo žrelo. Herodeževa vdova pretaka bridke solze, a se kmalu potolaži in se spusti v poskočen ples z mladim generalom. Naslednji zadnji prizor je samo smešen. Petruška, ruski Gašperček, v ulogi prekanjenega sluga, oslepari bedaste gospoda, nemškega lekarnarja in sodnika ter radodarno deli brce. . .

Poleg marionetnih pozna ruska gledališča umetnost tudi prave dramske božične predstave. Med temi igrami je najbolj znan "Car Maksimilijan". Aleksij Remizov, ki ga je priredil za pravi oder, smatra to ljudsko dramo za najvišji izraz ruskega krščanstva. V izvorniku seveda prekinjajo dejanje vmesni nastopi pravih junakov, razbojnikov (obračun s hudim graščakom), komikov (Žid, Čigan, nemški zdravnik in sl.). Izhodišče drame same je ženitev Maksimilijana s "prelepo Venero". Pod njenim vplivom, zahteva car od "ošabnega in neposlušnega" sina Adolfa, da bi izkazal čast

poganskim bogovom. Toda carjevič je kristjan in tudi po večkratnem pregnanstvu v puščavo ostane neizprosni. Rabelj Brambeus obglavi Adolfa na povelje krutega očeta, a "Črni velikan", zadnja oseba v igri, premaga carja v dvoboju in zasede njegov prestol. Dialog v ritmični prozi se vrsti s petjem nevidnega zbora, in Adolf sam izvaja priljubljene romance, spačene odlomke iz Puškina in drugih poetov. Literarno jedro te pristno ljudske igre izvira menda zopet iz dobe Petra Velikega in se nanaša na zgodbo o mučenih Nikiti in Dimitriju ter bo najbrž zapadnega katoliškega izvora. Poznamo slične v vezani besedi spisane češke in poljske ljudske božične igre o devici Doroteji, ki jo obglavljajo na povelje neusmiljenega kralja Dioklecijana.

Vedeževanje

Poganski zimski praznik je trajal približno deset dni, in zato omenja Valvasor "tri božiče". Poleg svetega večera sta bila odklikovana s sličnimi obredi in jedli še večer pred Novim letom in večer pred praznikom Svetih Treh kraljev (pravoslavni Jezusov krst). To se tiče predvsem vsakovrstnega vedeževanja. Dekleta hodijo v teh skrivnostnih večerih k vodi gledat bodočega ženina. Valvasor je celo posvetil poseben bakrorez o nemu hlapcu iz Kamnika, ki je zlezal na sveti večer na drevo in

se nagnil nad vodo, da bi zagledal dekle njegov obraz, a zlomil trsko zganejo vodo, da bi pogledali oreh s svečico. Čolnček se ustavi pri tem ali onem "pristanišču" in objubljuje dobro ali slabo. Tolmači znajo svoj posel in pridno smešijo občinstvo. Včasih opravljajo udugo prerokovalca zaspan petelin, ki mu vrže vsak toliko zrn pšenice, kolikor ima let. V pšenico skrijejo prstane, šivanke in slične drobne stvari. Petelin, ki jih potegne ven, napoveduje bodočnost. Ali pa spustijo na mizo več malih krožnikov in skrijejo pod enim prst (smrt), pod drugim prstan (poroko), pod tretjim novič (bogastvo) itd. Navzoči seveda ne smejo gledati in dvignejo potem po eno skledico izpod prta v temi. Zraven prepevajo posebne starinske pesmi, n. pr.: "Jezus Kristus sam pred hišo stoji, drži kruh in sol, drži vezen prt, pelje konje k nam, volje, drobnico". Vsaka posamezna kitičica velja enemu izmed navzočih in se zaključuje s pripevom: "Kdor bo potegnil, bo tudi doživel. — Slava! — Kmalu bo doživel, — se ne bo izognil. — Slava! — Dekleta, ki ugibajo o ženinu, imajo zopet svojo pesem. Njen zadnji odlomek se glasi: "Padel je, padel prstan med rdeče maline, med črne jagode. Kdor ga bo našel, ta ga bo nataknil. Kmalu bo to doživel, in ne bo drugače" itd.

Božični dhevi kot veliki praznik in čas neskaljenega veselja so pred vsem v zvezi z vedeževanjem in srečkanjem kot družabno igro. Preproste ljudske maškare: medved, koza, čigan in sl. obiskujejo sosedo. Predstava in ples se zaključuje s poizvedovanjem bodočnosti. Po priigrizku (potihah, čeških "vanočkah", medu, orehih) topijo vosek ali cin, ki se vlija v mrzlo vodo. Sence, ki jih vržejo te kepe na zid, se zdijo slične ladji ali konju (potovanje), kroni (poroka), križu (grob) itd. Čehi prerežejo jabolko in gledajo pešiče; če je pravilno in zdravo, pomeni srečo in dolgo življenje; če ni razvito ali je črivo, preokuje bolezen ali slično. Po vseh slovanskih deželah poznajo tudi svečice v orehovi lupinahi, ki jih spuščajo po vodi. Čolnček, ki plove vedno naprej, pomeni srečo. Čolnček, ki se ne zganje, ali ugasne svečica, zopet pomeni nesrečo. Na Ruskem nalepijo v pravih presledkih po robu skledo drobne sličice; srce (lju-

bezen), križ (grob), denar itd. Vsi navzoči po vrsti z žlico ali trsko zganejo vodo, da bi pogledali oreh s svečico. Čolnček se ustavi pri tem ali onem "pristanišču" in objubljuje dobro ali slabo. Tolmači znajo svoj posel in pridno smešijo občinstvo. Včasih opravljajo udugo prerokovalca zaspan petelin, ki mu vrže vsak toliko zrn pšenice, kolikor ima let. V pšenico skrijejo prstane, šivanke in slične drobne stvari. Petelin, ki jih potegne ven, napoveduje bodočnost. Ali pa spustijo na mizo več malih krožnikov in skrijejo pod enim prst (smrt), pod drugim prstan (poroko), pod tretjim novič (bogastvo) itd. Navzoči seveda ne smejo gledati in dvignejo potem po eno skledico izpod prta v temi. Zraven prepevajo posebne starinske pesmi, n. pr.: "Jezus Kristus sam pred hišo stoji, drži kruh in sol, drži vezen prt, pelje konje k nam, volje, drobnico". Vsaka posamezna kitičica velja enemu izmed navzočih in se zaključuje s pripevom: "Kdor bo potegnil, bo tudi doživel. — Slava! — Kmalu bo doživel, — se ne bo izognil. — Slava! — Dekleta, ki ugibajo o ženinu, imajo zopet svojo pesem. Njen zadnji odlomek se glasi: "Padel je, padel prstan med rdeče maline, med črne jagode. Kdor ga bo našel, ta ga bo nataknil. Kmalu bo to doživel, in ne bo drugače" itd.

Torej vsebuje izredno bogata in slikovita simbolika slovanskega božiča poleg spominov na Kristusovo rojstvo še veliko odmevov nekdanjega zimskega praznika. Božične gledališke predstave so nadomestile stare poganke prireditve, in nasprotno obujajo krščanske kolednice spomine na nekdanje pesmi o dobri letini. Zdaj, ko ni več tre-

ba preganjati zadnjih sledov nekdanjega poganstva, so postali božični običaji zgolj narodno blago. Vsi, ki cenimo samonikel izraz naše ljudske duševnosti, se moramo zanimati za te prastare navade in hiteti zapisati ono, kar izumira v sedanjih razmerah!

PRVI "NEZNANI VOJAK"

Ni se začelo šele s svetovno vojno čedenje padlih vojakov s skupnim spomenikom, kakor se vobče misli. Prvi tak spomenik je bil postavljen v Mödlingu na nekem brdu pod imenom "huzarska kapelica". To je postavil leta 1813 knez Ivan Lichtenstein. Tu počivajo ostanki petih avstrijskih vojakov, ki so padli v bitki pri Aspernu. Knez je bil namreč takrat v smrtni nevarnosti, pa so ga rešili neki huzarji s tem, da so ga zavarovali s lastnimi telesi. Ker jih pa knez po bitki ni mogel najti, jim je postavil to kapelico, v katero je dal pokopati kosti peterih neznanih vojakov. Ta kapelica je torej prvi in edini grob neznanega junaka vse do svetovne vojne.

"Prijatelja spoznaš v nesreči, sotrudnika listov pa v depresiji!"—Rev. J. Černe.

"Amer. Slovenec" je vez, ki nas druži, da se razkropljeni med tuji, ne izgubimo med njimi.—Rev. J. Černe.

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne bolezni
Tel. Rockwell 3364
Stanovanje: 1130 No. Loré Ave.
Tel. Austin 2376, Chicago
Urad: 3335 West 26th Street
Uradne ure: 5 do 9 zveč. razen sredi ob sredi 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 pop.

Naznanilo in zahvala.

S tužnim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš preljubljeneček

Johnny Lipersick,

po kratki, dva dni trajajoči bolezni pljučnici dne 1. decembra za vedno zatihnil svoje trudne oči. Rojen je bil 12. julija 1914 in je bil torej ob smrti star 18 let, 4 mesece in 10 dni.

Dolžnost nas veže, da se zahvalimo vsem, ki so nas v teh dneh žalosti obiskovali in ki so se vdeležili pogreba, kateri se je vršil v nedeljo, 4. decembra, ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti v St. Patrick's cerkev. Lepa hvala Father Johnu Forsythe, ki je podelil pokojnemu zadnjo popotnico. Enako hvala Father Fabianu, ki je opravil pogrebne obrede.

To je bil že naš šesti otrok, ki nam ga je ugrabila nemila smrt, in kakor vselej prej, tako so nam tudi ob tej priliki izkazali tukajšnji rojaki, rockvalski Slovenci, svoje sočutje k naši tugi in žalosti, za kar jim najlepša hvala. Predvsem hvala mojemu bratoma Joseph in Frank Blatnik in njih soprogama in otrokom iz Pueblo, Colo., ki so prišli k pogrebu našega ljubelega sinčka in darovali tepe vence. Hvala tudi Mr. in Mrs. Frank Pak, ki sta celo noč čula ob rakvi; enako tudi Mr. in Mrs. Martin Kenik, Mr. in Mrs. Jos. Pugal, Mr. in Mrs. Jos. Papeš in Mrs. Jalovec in sin William, vsi iz Pueblo, Colo. Hvala dalje vsem iz Pueblo in Canon City, ki so se udeležili pogreba.

Izskreno se zahvaljujemo vsem, ki so darovali vence in cvetlice, in sicer Mr. in Mrs. Frank Jermenc iz Canon City, Colo., kresnim botrom Mr. in Mrs. Jos. Kosec in Mr. in Mrs. Jack Zalar.

Zahvaliti se želimo tudi Miss Mary Papish in Mrs. Elizabeth Papish Blatnik iz Chicago, Ill., ki so poslale denar za našo. Končno izrekamo zahvalo še enkrat vsem skupaj za sočutje, ki ste nam ga izkazali ob tem žalostnem času.

Žalujoči ostali:

MR. in MRS. JOS. LIPERSICK, starši: JOSEPH, brat; GRACE in MRS. RUDOLPH ANZICK iz Pueblo, Colo., sestr.

Rockvale, Colo., 12. decembra 1932.

Jacob Gernd Furniture Co.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite naš podnevi in ponoči imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

Telefon: 377-J — 4080-W.

**KADAR POTREBUJETE
BANČNO POSTREŽBO,**

Vam je naša na razpolago. Kadar želite vložiti denar, kupiti denarno nakaznico, preskrbeti si Traveler's check, najeti varnostno shrambo, ali potrebujete nasvetov v finančnih zadevah, Vam bodo naši uradniki in uslužbenici nudili vladno potrebo.

Merchants & Miners Bank

Calumet, Michigan

DVE PRIROČNI PODRUŽNICI

Hecla Street, Laurium

Sixth Street, Calumet

Svetonočna zgodba

Daleč od ljudi, sredi tihe samote je stala kočica. Vse naokrog širna, mrtva ravan, pokrita s snegom. Ob koči je samovalo edino drevo in stalo nepremično vse dneve in dolge noči, kot da stoji stražar pri koči. V koči je živeła revna, dobra, stara ženica.

Noč je.

Starka sedi pri peči in se greje. Sama, tako sama.

Od daleč, prav kakor iz drugega sveta, pojo svetonočni zvonovi, tako milo in otožno pojo. Starki se zdi, da jokajo. . .

"O, Ti ljubi moj Bog!" vzdihuje starka sključena pri peči; čez gube na izsušenem licu ji teko solze. "Vsako leto sem na sveti večer pela, letos moram jokati. Kje so. . . ? Kje so moji sinovi, krepki, žilavi, dobri, kje je moja hčerka? Popadali so kakor snežinke

iz sivih oblakov na zemljo in se zgubili. Druga za drugim so mi vzeli. Enega na vojsko, drugega v tovarno, tretjega so odpeljali v rove tja daleč čez morje. Morda nocoj tam daleč nekje pokopavajo mojo hčer, morda so mi ubili zadnjega sina, in zato tako otožno pojo zvonovi. . . Bog, ozri se na mojo žalost!"

Tako je uboga ženica vzdihovala in molila in poslušala svetonočno zvonjenje, ki ji je trgalo srce. Zvonjenje je prihajalo vedno bliže čez belo poljano, tako skrivnostno in tiho. Prelivalo se je v sladkih melodijah in slednjič izzvenelo v glas malega zvončka, ki se je bližal koči. Starka je sključena sedela pri peči in poslušala skrivnostni glasek, zdaj je že zaslišala rahlo trkanje na okno, bliže in bliže, na vrata. In zvonček je utihnil. Odpela so se vrata. V sobo je stopila majhna deklica, slabo opravljena, skoro bosaa. Zeblo jo je.

"Dober večer želim!" je boječe izpregovori-

la.

"Bog daj!" Kdo pa si, uboga deklica, ki nocoj sama tavaš okrog?"

"Sirotina sem, umrla sta mi oče in mati. Hodim od hiše do hiše k dobrim ljudem, da dobim skorjico kruha. Zšla sem nocoj. Strašno me zebe; ali se ne bi mogla tu pri vas malo ogreti?"

"Ubožica, kar stopi bliže k peči. Hudo te mora zebsti. Joj, vse premrle prste imaš. In lačna si tudi, kajne?"

In starka jo je toplo ogrnila in ji prinesla sladke pogače.

"Pa sveti večer je nocoj. . ." čeblija malo dekletce in bradica ji še vedno šklepeče od mraza.

"Sveti večer je, da, sveti večer. Oh, tako sem bila žalostna. Imela sem nekoč sinove in hčere, a zdaj jih ni več, tako sama moram biti na sveti večer. To zvonjenje. . . da. . . Kaj je pomenilo tisto skrivnostno zvonjenje, ko si ti prišla sem? Tisti zvonček?"

"Tisti zvonček?" Deklica začudeno gleda starko. "Jaz nisem slišala nobenega zvončka."

"Čez poljano sem se zvonil. Potem bliže, pri oknu, pri vratih. Ko si vstopila ti, je utihnil. Prav dobro sem ga slišala, skoro strah me je bilo. Pa ostani ti tukaj nocoj, da ne bom tako sama na sveti večer."

"Prav rada ostanem pri vas, prav rada; saj je tako prijetno gorka vaša peč, in vi ste tako dobri. . ."

Tedaj spet zazvonil tam zunaj sredi poljane zvonček, prav tisti zvonček kot prej.

"Slišiš?"

"Slišim."

Zdaj prihaja bliže, vedno bliže, zdaj je že pri oknu, pri vratih.

Stara ženica in uboga deklica se tiščita k peči, pol v strahu pol v veselju in molčita. Odpro se vrata. V sobo se razlije svetloba in jo napolni do zadnjega kota.

Vstopil je angel.

"Sei Njegov sem, ki se je to noč rodil tam v Betlehemu in prinašam Njegov blagoslov vsem mirnim dušam, ki nocoj praznujejo. Poslal me je, da to ubogo, zapuščeno deklico pripeljem tebi, dobra žena, da se je usmiliš in jo sprejmeš v svojo kočico, ker si izgubila sinove in hčerko. Bodita srečni in praznujta božič z veselimi srci!"

In angel je odšel, svetloba je ugasnila in zvonček je spet zapel in umiral čez poljano, dokler ni utihnil v daljavi.

Radost in veselje je zasijalo starki in deklici na prejšnjo žalostnih licih.

Angel je prišel in odšel kakor v sanjah in kakor v sanjah je umrl zvonček na poljani.

"Otrok moj, zdaj ostanem pri meni."

"Mati, pri tebi ostanem."

In sta praznovali, veselo praznovali in še dolgo let srečno živeli v samotni koči sredi poljane.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

Sivčev vražek

RUSKO SPISAL MIHAEL OSORGIN.

Z avtorjevim dovoljenjem iz ruščine prevela Marija Kmetova.

Iz kupov popisanih pol papirja so nastale hekatombe. Po zicah sta se sprevaljali resnica in laž. Ugnetal, podžigal in izdajal je dejstva, motive, vzroke in porode.

Edvard Lvovič je vsak dan kje igral, a najlepše mu je bilo ob nedeljah pri družini ornitologa. In ves je bil razburjen. Edvard Lvovič ni bil star, a je bil vendar ko starček. Bil je plešat, le v zatilniku in na sencih je ime štre-naste, a nepočesane lase. Z enim očesom je slabo videl. Edvard Lvovič se je zaradi te svoje nečedne zunanosti držal v dve gubi, bil zmeden in si venomer mencil roke.

Sedel je za klavir, a koj planil pokonci in je dolgo vrtel stol, dokler ga ni spravil v pravo višino. Udaril je akord, preigral oktave, se spet vznemiril, si ogledoval od vseh strani pokrov in pogledal pod klavir. Tudi Tanja se je vznemirila in mu šla pomagat. Videli so, da je konec preproge zašel pod nogo klavirja. S pomočjo strica Borje so izvlekli konček. Spet je udaril akord — zdaj je bilo vse dobro. Namesto "I" je Edvard Lvovič rekal "r". In je dejal:

"Rad bi poskusil zaigrati, to se pravi, če bi hoteri poslušati. . . sicer pa. . . ari kaj drugega. . ."

Tanja ga je razumela:

"Zaigrajte, dajte, Edvard Lvovič, tisto svojo skladbo, o kateri ste mi zadnjič pravili. Je li zgotovljena?"

"Če je zgotovljena. . . , kako bi dejal. . . Pa že vem. To je skoraj improvizacija. Nasrov bi bir. . . , no recimo 'Vesorstvo'."

Prirodoslovec se je oglašil:

"Vesoljstvo, to je pa. . . zanimivo. Posebno glasba bi mogla popolnoma. . ."

Lenočka je sedela vsa začudena. Edvard Lvovič je zmeden povzel:

"Jaz bi predragar rajši maro manj ruči. . ."

Tanja je ugasnila luči in pustila goreti le tisto, ki je svetila nad starko z ročnim delom.

In Edvard Lvovič je začel igrati.

Lenočka je začudeno motrila skladateljeve prste, ki so v poltemi polzeli po tipkah, gledala je njegovo glavo, ki se je dvigala in sklanjala. Lenočka je poslušala zvoke, kako so se razhajali in se spajali in je mislila, da to ni bilo podobno ne melodiji ne plesu ali overturi kake opere. Razmišljala je tudi o tem, da rekajo Edvardu Lvoviču, kako je ženijalen in še o tem, da z levim očesom škili in da ima ona, Lenočka, priliko poslušati tega ženijalnega človeka. Pa ni mogla vseh teh misli opredeliti in strniti v eno samo celoto in obrvi so se ji začudeno bočile.

Stric Borja je gledal mrko predse. Inženjer je bil — a je imel zmeraj smolo. Imel je nečedno, staričavo ženo. Mnogih stvari ni razumel in tako tudi glasbe ne. Beethovna, Griega je pač že slišal, imela so bila, a kako bi jih človek mogel razločevati? Skrbabin — same disonance. Zakaj se imenujejo to, kar igra Edvard Lvovič, vesoljstvo? Vesoljstvo je vendar nekaj zvezdoslovnega. . . Dobro bi bilo, če bi bilo vse tisto, kar je presegalo duševno obzorje strica Borje, samo izmišljeno in bedasto. Tedaj bi se stric Borja visoko povzpelo in bi bil velik. In sploh. . . Zakaj pa naj bi bili parni kotli manj vredni ko glasba? Kaj razumejo oni o

parnih kotlih! In bolešno je občutil stric Borja, da je vprav glasba višja ko parni kotli in da je bil on, stric Borja, zato ponižan, nesrečen in nezanimiv.

Stari ornitolog je zaprtih oči napol sedel napol ležal na divanu. Zvoki so plavali nad njim, se s peruti zadevali obenj in se dvigali v višave. Časih so pridrevili v burnih jatah, hrumeli in vreščali so, časih so iz daljave ko pesem segali v dušo. To ni bilo na zemlji, a je bilo blizu nje, ne više kot so oblaki in kot je kroženje škrjančka. Vesoljstvo Edvarda Lvoviča ni bilo strašno! Tudi zamotano ni bilo in ne čudsko: to je bila ruska priroda. A kako lepo je bilo vse! Udobna, mirna starost, divan, mila vnučka, razumevanje za tisto višje, ki se mu pravi umetnost. Misli je: Profesor sem, sem slaven, star, ne bi rad umrl, vendar lahko bi mirno umrl, kakor umrje človek, dopolnivi svojo pot, zaupajoč in poslavljajoč se.

Zvoki so ko cveti, glasba ko pisan travnik, ko gozdovino naj skonča. Smešen je tale Edvard Lvovič, a je mojster in občuti marsikaj, kar pove drugim veda, misel in starost.

Sredi prostranega vesoljstva, sredi megla, viher, sonc je plaval ohlajeni planet — svetilka Aglaja Dimitrijeva. Starka je poslušala in pletla, ne da bi ji le ena pentlja ušla. Zadovoljno je poslušala in mislila, kako je v samovarju samo še malo vode, oglje pa je še žareče. A Dunjaša bo že zapazila. Ta Edvard Lvovič je izvrsten glasbenik in odlični učitelj. Tanjuša ima šestnajst let — naj se uči! Saj se bo kljub vsemu omožila — in to je poglavitno. Če bo glasbeno izšolana, se bo bolje poročila. Tudi zgodovino naj skonča, saj se ji nič ne mudi, Tanjuša je sirota, a je srečna sirota, ki ima deda in babico v dobrih razmerah. Vendar — pa le dolgo igra! Aglaja Dimitrijeva je pogledala iznad očal in bi bila skoraj spustila pentljo.

V najtemnejšem kotu, na mehkem stolu, je bil Poplavski, ves v svojih mislih. Svetovno ogrožje je velikansko, a da ga človek more doumeti, mora imeti atom pred seboj. Atom pa še ni poslednje. Edvard Lvovič hoče doumeti svetovno ogrožje z glasbo, s sedmerimi osnovnimi toni, a vede ne moreš nadomestiti z umetniškim pojmovanjem. Sedmero barv spektruma je več, od njih človek več zve, in tako moremo zdaj z natančno tehtnico stehtati žarečo snov kake oddaljene zvezde in moremo še določiti vso čudovito sestavo nebesnega telesa in še njega starost. Pa bodi, morda je govor glasbe pravilen, ker hodi po isti spoznavni poti in dovaja do istega dozdevnega svetovnega ogrožja. Zvezdoslovec proučava vsemirje. Le katero?

Saj ga ni nikjer v tej obliki! Skozi teleskop vidimo zvezde, planete, meglene skupke, kakršni so bili v preteklosti. Tako je bilo sonce. . . pred osmimi minutami, zvezda. . . pred tisoč leti, druga zvezda. . . pred deset, pred sto tisoč leti! Kakšna dozdvenost! A kako krasno ti igra tale Edvard Lvovič! Glasba je zato tako velika, ter ni treba delovati z besedami, s številkami, ker ji ni treba izražati se z nepopolnim govorom. Morda v teh zvokih ni vesoljstva, a prevedi ga v jezik besed in števil in dobil boš geometrijo Evklida.

Kampanja proti depresiji

za ohranjenje slov. katoliškega dnevnika

"AMERIKANSKI SLOVENEK"

Traja 100 dni od 20. novembra 1932 do 28. februarja 1933.

POSEBNA PRILIKA ZA STARE IN NOVE NAROČNIKE
Naročnina znižana za dobo te kampanje

Posebne nagrade za nove naročnike!

Da pa v tej kampanji proti depresiji ne bo nihče delal zastonj, smo določili za nove naročnike še posebne krasne nagrade, še posebej poleg znižane naročnine. Tekom te kampanje do 28. februarja 1933 dobi vsakdo za naslednja števila novih naročnikov naslednje nagrade:

ZA 1. POLLETNEGA NOVEGA NAROČNIKA, dobi oni, ki ga pridobi aparat za striženje las ali žepni nož, eno izmed obeh, kar si izbere.

ZA 1. CELOLETNEGA ALI 2 POLLETNA NOVA NAROČNIKA dobi oni, ki jih pridobi krasen aparat za britje.

ZA 2. CELOLETNA ALI 4. POLLETNE NOVE NAROČNIKE dobi oni, ki jih pridobi brivski sestav za striženje in britje, kakor na sliki.

ZA 3. CELOLETNE ALI 6. POLLETNIH NOVIH NAROČNIKOV dobi oni, ki jih pridobi, krasen sestav namiznih vilic, nožev in žlic, ali pa krasen daljnogled, eno izmed obeh je na izbero za zgorajšnje število novih naročnikov.

ZA 5 CELOLETNIH ALI 10 POLLETNIH NOVIH NAROČNIKOV dobi oni, ki jih pridobi krasen likalnik (pegelzen) vreden \$7.50, ali pa zlato samopojno pero s svinčnikom vredno iste vrednosti, eno izmed obeh je na razpolago za zgorajšnje število novih naročnikov.

ZA 10 CELOLETNIH ALI 20 POLLETNIH NOVIH NAROČNIKOV dobi oni, ki jih pridobi, krasno zlato uro na 15 kamnov, vredna \$20.00; za slučaj da ženska dobi to nagrado, je na razpolago ženska ura iste vrednosti.

ZA 25 CELOLETNIH ALI 50 POLLETNIH NOVIH NAROČNIKOV dobi oni, ki jih pridobi krasen "CAVALIER RADIO", kakor na sliki, vreden \$35.00.

ZA 50 CELOLETNIH ALI 100 POLLETNIH NOVIH NAROČNIKOV dobi oni, ki jih pridobi, najboljšo "COLUMBIA ROČNI GRAMAFON" vreden \$50.00 ter 30 gramofonskih plošč, ki si jih sam izbere.

ZA 100 CELOLETNIH ALI 200 POLLETNIH NOVIH NAROČNIKOV dobi oni, ki jih pridobi, prosto vožnjo v tretjem razredu na parniku in vlaku iz New Yorka do Ljubljane, to je samo v en kraj. Železnico do New Yorka in stroške za potni list in davke plača vsak sam.

Da pomagamo naročnikom!

—ONIM, ki so zaostali na naročnini, poravnati njihovo naročnino.

—ONIM, ki bi jo radi obnovili.

—ONIM, ki bi se na list radi naročili.

—ONIM, ki bi radi list naročili svojcem v stari kraj.

—KONEČNO, da pomagamo vsem, smo znižali za dobo 100 dni, to je od 20. novembra 1932, pa do 28. februarja 1933 naročnino za list za

\$1.00 na leto

Tako bo stal list "Amerikanski Slovenec" v tem času od 20. novembra 1932 pa do 28. februarja 1933. za Združene države samo

\$4.00 ZA CELO LETO IN \$2.00 ZA POL LETA

za Chicago, Kanado, Evropo in ostalo inozemstvo pa samo

\$5.00 ZA CELO LETO IN \$2.50 ZA POL LETA.

Pomnite pa, da to znižanje je v veljavi samo do 28. februarja 1933. in z 1. marcem stopi v veljavo zopet stara cena naročnine za list "Amerikanski Slovenec".

Zato pa naročniki na noge!

—VSI, ki ste zaostali na naročnini, imate v tem času do 28. februarja izredno priliko, da svojo naročnino poravnate na podlagi znižane naročnine in si s tem prihranite denar.

—VSI, ki želite naročnino obnoviti in podaljšati, imate na podlagi znižane naročnine v tem času izredno priliko, da podaljšate svojo naročnino za 1, 2 ali več let v naprej in si s tem prihranite denar.

—VSI naročniki naj opozore na to izredno priliko, ki jo nudi list "Amer. Slovenec", tudi svoje prijatelje in znance, da bodo tudi oni deležni te izredne ugodnosti in si naročili list "Amerikanski Slovenec".

Velika žrtev

je to za list v teh težkih časih. Toda list "Amer. Slovenec" razume, da se nahajajo v teh časih v težavah tudi njegovi prijatelji in naročniki in zato, da list vzame na svoje rame tudi del njih težav in da pomagamo naročnikom pri poravnavi in obnovitvi naročnine na list, znižujemo za to dobo do 28. februarja 1933. naročnino za 20%. Izredna prilika je to, zato poslužite se jo vsi!

ZA 150 CELOLETNIH ALI 300 POLLETNIH NOVIH NAROČNIKOV dobi oni, ki jih pridobi, prosto vožnjo v stari kraj iz New Yorka do Ljubljane in iz Ljubljane nazaj do New Yorka v tretjem razredu na parniku in vlaku. To je "retur karto". Železnico do New Yorka po Ameriki ter stroške za potni list in drugo plača vsak sam.

ZA 500 CELOLETNIH ALI 1000 POLLETNIH NOVIH NAROČNIKOV dobi oni, ki jih pridobi, krasen nov "CHEVROLET" avtomobil, vreden \$600.00.

POGOJI, na podlagi katerih so agitatorji upravičeni do omenjenih nagrad so, da pridobe predpisano število novih naročnikov ter za nove naročnike pošljejo upravitelju naročnino to je za Združene države za vsako celoletno naročnino \$4.00, za vsako polletno \$2.00; za Chicago, Kanado in inozemstvo \$5.00 za vsako celoletno in \$2.50 za vsako polletno. Dokler ni naročnina za pridobljene naročnike plačana upravi, ni nihče deležen razpisanih nagrad.

VOLILNI KONTEST

za najpopularnejšega Slovence ali Slovenko v Ameriki

Da bo naša letošnja kampanja tem bolj živahna, uvajamo za dobo te kampanje proti depresiji, ki traja do 28. februarja 1933. tudi volilni kontest (tekmo) za najpopularnejšega Slovence ali Slovenko v Ameriki. Tisti ali tista, ki bo prejela do 28. februarja 1933. najvišje število glasov v tej tekmi, bo izvoljen(a) za najpopularnejšega (šo) Slovence ali Slovenko v Ameriki ter bo odlikovan(a) z častno dragoceno srebrno kupo.

PRAVILA ZA TA POPULARNI KONTEST SO:

- Kandidat za to tekmo postane lahko vsak Slovenec ali Slovenka, bodisi, da se prikladi sam (a), ali ga (jo) nominira kdo drugi.
- Pogoji za prigradenje ali nominacijo kandidatov so:
 - s prigradenjem ali nominacijo se mora poslati najmanj enega novega naročnika za list "Am. Slovenec" z naplčilom naročnine.
 - tako prigraden ali po drugem nominiran popularni kandidat se priobči v listu.
- Glasovanje se vrši po sledečem redu:
 - glasovati imajo pravico stari in novi naročniki.
 - glasovi se štejejo po prejtem denarju za naročnino in sicer: Vsak dolar, ki se plača na račun poravnave ali obnovitve STARE NAROČNINE, šteje 10 (deset) glasov. — Vsak dolar, ki se plača za nove naročnike, šteje 100 (sto) glasov.
 - Vsak, ki pošilja naročnino, mora jasno omeniti, komu nakanja svoje glasove.
 - Glasove se sproti objavlja v listu "Am. Slovenec".
- Vsak lahko prikladi ali nominira samega sebe ali kogarkoli ter nakloni svoje glasove samemu sebi ali komurkoli drugemu.
- Glasov, ki so enkrat objavljeni v listu, se ne more prenesti v korist drugemu kandidatu; lahko pa jih vsak nakloni po želji komurkoli, dokler niso objavljeni.
- V slučaju, da bi pri zaključku kampanje dobila dva kandidata z najvišjim številom glasov, enako število glasov, dobita oba enako nagrado.

Dragocena srebrna kupa, ki jo dobi, kdor dobi največ glasov v popularnem kontestu te kampanje.